

Vergaderjaar 2025–2026

29 398

Maatregelen verkeersveiligheid

Nr. 1196

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 december 2025

Met deze brief wordt de Kamer geïnformeerd over de uitvoering van de motie Heutink en Vedder over de omwisseling van de rijbewijzen van expats¹. Deze motie verzoekt de regering om te onderzoeken uit welke landen de expats komen die op basis van de 30%-regeling een Nederlands rijbewijs krijgen, of deze landen daar geschikt voor zijn en of de kennis om aan het verkeer deel te nemen daar voldoende aanwezig is. De conclusie is dat het aantal omwisselingen sinds 2021 weliswaar is gestegen, maar dat er geen aanwijzingen zijn dat dit bovenmatige risico's voor de verkeersveiligheid met zich meebrengt.

De uitvoering van de motie is grotendeels gebaseerd op het eerdere onderzoek naar de verkeersveiligheid van expats met omgewisselde rijbewijzen op grond van de 30%-regeling.² Op basis van dat onderzoek is in mei 2023 geconcludeerd dat er geen aanwijzingen zijn dat de omwisselingsregeling voor expats bovenmatige risico's voor de verkeersveiligheid met zich meebrengt.³

De rijbewijsregeling voor expats

De rijbewijsregeling voor expats is ingevoerd in 1995. In dat jaar is in de Regeling omwisseling niet-Nederlandse rijbewijzen bepaald dat expats die in het bezit zijn van een beschikking van de Belastingdienst voor de toepassing van de fiscale 30%-regeling, hun buitenlandse rijbewijs mogen omwisselen voor een Nederlands rijbewijs. Naast de expat zelf hebben ook de eventueel inwonende gezinsleden recht op omwisseling van het buitenlandse rijbewijs. De achtergrond van de omwisselingsregeling is, net als bij de fiscale faciliteiten van de 30%-regeling, het bijdragen aan een gunstig vestigingsklimaat voor internationaal talent en het vergemak-

¹ Kamerstuk 29 398, nr. 1117

² Kamerstuk 29 398, nr. 1033

³ Kamerstuk 29 398, nr. 1059

kelijken van het aantrekken van dit talent door het bedrijfsleven en andere organisaties. Het betreft werknemers in loondienst bij in Nederland gevestigde bedrijven en andere organisaties, die in het buitenland worden geworven. Bij de aanvraag van de fiscale faciliteiten is altijd de werkgever betrokken.

Deze omwisselrechten zijn gebaseerd op omwisselrechten die al langer bestonden voor andere groepen: diplomaten, werknemers van internationale organisaties in Nederland en in Nederland geplaatste NAVO-militairen en -burgermedewerkers.

Een expat die het rijbewijs omwisselt moet daarbij altijd een recente verklaring van medische rijgeschiktheid van het CBR indienen. Deze wordt afgegeven op grond van de zogenaamde eigen verklaring of, afhankelijk van de situatie, de uitkomst van een nieuwe medische keuring. Daarnaast controleert de RDW bij iedere omwisseling of er mogelijk sprake is van fraude of vervalsing, onder meer aan de hand van de echtheidskenmerken van het buitenlandse rijbewijsdocument.

Aantal omwisselingen minder dan 1% van totaal afgegeven rijbewijzen

De gegevens over het aantal omwisselingen op basis van de 30%-regeling worden door de RDW niet structureel bijgehouden in de administratie rond het rijbewijsregister, omdat de betreffende dossiers maar een korte periode worden bewaard. Na onderzoek door de RDW van de recente dossiers zijn de volgende aantallen te vermelden:

jaar	aantal rijbewijsomwisselingen onder de 30%-regeling	toelichting
2021	10.223	eerdere inventarisatie t.b.v. het Royal HaskoningDHV rapport (2022)
2024	14.380	meest recente inventarisatie

De eerder aan de Kamer gemelde reeks in de antwoorden voor het schriftelijk overleg verkeersveiligheid in juni 2024⁴, waarin voor 2023 het getal 26.264 werd vermeld, bleek bij nadere analyse te hoog. In deze cijfers zaten ook omwisselingen die op een andere grondslag dan de 30%-regeling plaatsvinden. Omdat deze gegevens maar korte tijd bewaard worden is het voor de RDW niet mogelijk om voor voorgaande jaren alsnog een overzicht te maken.

In Nederland hebben zo'n 12 miljoen mensen een autorijbewijs. Als het aantal omgewisselde rijbewijzen voor expats in 2024 wordt afgezet tegen het totale aantal nieuw afgegeven en vernieuwde rijbewijzen (1.464.850) dan is het aandeel hierin minder dan 1%.

⁴ Kamerstuk 29 398, nr. 1109

Meeste omwisselingen voor rijbewijshouders uit India, Zuid-Afrika en Turkije

Een uitsplitsing van het totale aantal van 14.380 omwisselingen in 2024 per land geeft de volgende top-25 te zien:

positie	land (herkomstland rijbewijz)	aantal omwisselingen expats 30%-regeling 2024	aantal omwisselingen expats 30%-regeling 2021 (positie)
1	India	3.053	2.634 (1)
2	Zuid-Afrika	2.106	1.173 (3)
3	Turkije	1.952	1.204 (2)
4	Rusland	859	493 (6)
5	China	841	362 (8)
6	VS	836	879 (4)
7	Brazilië	707	749 (5)
8	Iran	598	423 (7)
9	Oekraïne	300	215 (9)
10	Suriname	242	
11	Australië	213	193 (10)
12	Egypte	185	
13	Mexico	168	
14	Pakistan	163	
15	Argentinië	133	
16	Colombia	129	
17	Filipijnen	125	
18	Verenigde Arabische Emiraten	122	
19	Canada	103	
20	Nieuw-Zeeland	85	
21	Belarus	82	
22	Indonesië	72	
23	Sri Lanka	68	
24	Servië	66	
25	Maleisië	64	

Op basis van deze cijfers kan worden geconcludeerd dat ongeveer de helft van alle omwisselingen voor expats in 2024 rijbewijzen uit India, Zuid-Afrika en Turkije betrof. Als een onderverdeling gemaakt wordt naar regio, dan is deze ruwweg: Azië ca. 35%, Europa incl. Turkije ca. 20%, Latijns-Amerika ca. 10%, VS en Canada ca. 6,5%.

Omwisseling niet-EU rijbewijzen in EU nog niet geharmoniseerd

Ondanks dat het rijbewijs binnen de EU in hoge mate is geharmoniseerd, valt het beleid voor het omwisselen van rijbewijzen van niet-EU-landen op dit moment nog steeds volledig binnen de nationale competentie. Dit heeft in de praktijk geleid tot grote verschillen tussen de EU-landen in het omgaan met deze rijbewijzen, met op de achtergrond verschillen in visie op de verkeersveiligheidswaarde van het rijbewijs. Sommige EU-landen zijn heel beperkt met het geven van omwisselrechten, maar andere landen wisselen rijbewijzen uit meer dan 100 landen, deelstaten of gebieden om. Vaak liggen hier samenwerkingsrelaties of historische banden aan ten grondslag. Met name Duitsland (ca. 80 landen of deelstaten), België en Frankrijk (ieder ca. 130) springen daarbij in het oog.

Deze diversiteit in omwisselrechten is de afgelopen jaren aan de orde gekomen bij het opstellen van de vierde Europese rijbewijsrichtlijn. Deze moet over drie jaar in alle EU-landen zijn geïmplementeerd. Op voorstel van de Europese Commissie bevat de nieuwe richtlijn een regeling die op termijn waarschijnlijk een vergaande harmonisatie van de omwisselrechten brengt. De Commissie kan, na raadpleging van de lidstaten, het besluit nemen dat een rijbewijs van een niet-EU-land of -deelstaat qua

verkeersveiligheidswaarde gelijk is aan het EU-rijbewijs. Vervolgens zijn de EU-lidstaten verplicht om het desbetreffende rijbewijs om te wisselen als de houder ervan zich duurzaam in de lidstaat vestigt. Hoewel het nog onduidelijk is hoe actief de Commissie deze bevoegdheid gaat invullen, is het de verwachting dat het afsluiten van nieuwe bilaterale akkoorden over omwisseling snel zal teruglopen en het besluit van de Europese Commissie als een standaard gaat fungeren.

Verkeersveiligheidsaspecten: geen aanwijzing voor verhoogd risico

Voor de beantwoording van de vragen in de motie over de verkeersveiligheidsaspecten van de omwisselingen kan in de eerste plaats verwezen worden naar het in 2022 verrichte onderzoek van Royal HaskoningDHV, *Kennismigrantenregeling en risico's voor de verkeersveiligheid*, en de conclusies die naar aanleiding hiervan aan de Kamer zijn bericht in de eerdere verzamelbrief verkeersveiligheid.⁵ Er zijn geen aanwijzingen dat de omwisselingsregeling bovenmatige risico's voor de verkeersveiligheid met zich meebrengt. Bij raadpleging van een aantal partijen op het gebied van de verkeersveiligheid, waaronder verzekeraars, politie en het Openbaar Ministerie, zijn er geen signalen geuit over een bovenmatig risico met betrekking tot de expats met omgewisselde rijbewijzen. Daarnaast was een belangrijk gegeven in het onderzoek dat er twee factoren in de groep zijn die geassocieerd worden met een lager verkeersveiligheidsrisico: de gemiddelde leeftijd van de expats met omgewisselde rijbewijzen is 35 jaar en gemiddeld beschikte de groep in 2021 over 11 jaar rijervaring. De RDW heeft opnieuw een analyse uitgevoerd op deze factoren met betrekking tot de omwisselingen die in 2024 zijn uitgevoerd. De uitkomst is dat er geen grote verschuivingen zijn waar te nemen in deze factoren.

Een andere conclusie uit het onderzoek van 2022 was dat de overgang naar een nieuwe verkeersomgeving en gewenning hieraan een rol kunnen spelen, onder meer vanuit een gebrek aan kennis over de verkeerssituatie en verkeersregels in ons land. Daarom was de maatregel aangekondigd om werkgevers en andere betrokken organisaties te ondersteunen bij de voorlichting aan expats. Deze maatregel is in 2024 uitgevoerd met de publicatie van twee Engelstalige brochures op de website van de Rijksoverheid: *Participating in Dutch traffic* en *Road Traffic Signs and Regulations in The Netherlands*.⁶

Ten slotte kan er voor wat betreft de verkeersveiligheid van de expats met omgewisselde rijbewijzen nog worden gewezen op het vangnet dat wordt gevormd door de politiecontroles op de weg en eventuele vervolgmaatregelen daarop. Wanneer er zware verkeersovertredingen worden geconstateerd, kan de politie een mededeling over de betrokken bestuurder uitbrengen bij het CBR. Het CBR kan dan een lichte educatieve maatregel gedrag (LEMG) of een educatieve maatregel gedrag (EMG) opleggen.

Conclusie

Er is geen aanleiding om de omwisselingsregeling voor rijbewijzen van expats die vallen onder de 30%-regeling aan te passen. Het aantal omwisselingen stijgt weliswaar, maar betreft nog steeds minder dan 1% van het aantal rijbewijzen dat de RDW jaarlijks nieuw afgeeft of vernieuwt. Daarnaast zijn er geen aanwijzingen dat de regeling bovenmatige risico's voor de verkeersveiligheid met zich meebrengt. Onlangs bleek uit een

⁵ Kamerstuk 29 398, nrs. 1033 en 1059

⁶ <https://www.government.nl/documents/reports/2024/02/09/participating-in-dutch-traffic>

evaluatie van de 30%-regeling dat de regeling bijdraagt bij aan een gunstig vestigingsklimaat voor schaars internationaal talent⁷. Het kabinet wil de kenniseconomie, innovatie en (digitale) infrastructuur verder versterken, wat belangrijk is voor ons toekomstig verdienvermogen. De inzet op het aantrekken van internationaal talent is en blijft hiervoor van essentieel belang. Het grote aantal aanpassingen in de 30%-faciliteiten heeft een negatief effect op het vestigingsklimaat, mede door het gebrek aan voorspelbaarheid en stabiliteit. Met het oog hierop is het kabinet geen voorstander van nieuwe aanpassingen.

De motie van de leden Heutink en Vedder wordt met deze brief als afgedaan beschouwd.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
R. Tieman

⁷ Kunde, kosten en keuzes; Evaluatie 30%-regeling, extraterritoriale kostenregeling & partiële buitenlandse belastingplicht 2016-2022 - SEO Economisch Onderzoek